

GECOÖRDINEERDE VERSIE

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 55 VAN 13 JULI 1993 TOT INSTELLING VAN EEN REGELING VAN AANVULLENDE VERGOEDING VOOR SOMMIGE OUDERE WERKNEMERS, IN GEVAL VAN HAL- VERING VAN DE ARBEIDSPRESTATIES, GEWIJZIGD DOOR DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 55 BIS VAN 7 FEBRUARI 1995 EN NR. 55 TER VAN 10 MAART 1998

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op het centraal akkoord van 9 december 1992 dat in punt 6 voorziet in de vaststelling, bij collectieve arbeidsovereenkomst, van een kader voor de invoering van een stelsel van uitgroei banen, waarvoor het initiatief tot uitvoering zal worden genomen op bedrijfstak- en/of ondernemingsniveau;

Gelet op de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 17 bis van 29 januari 1976 en nr. 17 nonies van 7 juni 1983;

Gelet op de wetten en besluiten tot regeling van de onderbreking van de beroepsloopbaan, welke mogelijkheid is ingevoerd door de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen;

Overwegende dat het wenselijk is deze materie bij collectieve arbeidsovereenkomst te regelen;

Gelet op het akkoord van de minister van Tewerkstelling en Arbeid op de federale ronde-tafelconferentie over de werkgelegenheid, betreffende de aanpassingen die in de regelgeving aangebracht moeten worden opdat de door deze collectieve arbeidsovereenkomst ingevoerde regeling van kracht kan worden;

Gelet op advies nr. 1.058 dat de Nationale Arbeidsraad op 13 juli 1993 heeft uitgebracht en waarin voorstellen in die zin zijn geformuleerd;

Hebben de navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers

op 13 juli 1993 in de Nationale Arbeidsraad de volgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

HOOFDSTUK I - DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 1

Deze raamovereenkomst beoogt de invoering van een halftijds brugpensioen door middel van een regeling van aanvullende vergoeding die onder de hierna gestelde voorwaarden van toepassing is op sommige oudere werknemers :

- 1) eensdeels om voor deze werknemers een stelsel van halftijdse uitgroei banen op te zetten waardoor zij kunnen blijven werken maar toch op een soepele manier de overgang naar een volledige stopzetting van de beroepsactiviteit kunnen organiseren;
- 2) anderdeels om de werkgelegenheid te bevorderen, onder meer ten gunste van de jongere werknemers.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werknemers die in een voltijdse arbeidsregeling zijn tewerkgesteld ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst, alsook op de werkgevers die hen tewerkstellen.

Onder voltijdse arbeidsregeling moet worden verstaan, de arbeidsregeling bedoeld in hoofdstuk III, arbeids- en rusttijden, van de arbeidswet van 16 maart 1971.

HOOFDSTUK III - TENUITVOERLEGGING

Artikel 3

Het komt aan de paritaire comités of de ondernemingen toe een collectieve arbeidsovereenkomst te sluiten :

- 1) om de in artikel 1 van deze overeenkomst vastgestelde regeling ten uitvoer te leggen;
- 2) om te bepalen aan welke leeftijdsvoorwaarde de oudere werknemers moeten voldoen om die regeling te kunnen genieten.

Deze leeftijdsvoorwaarde mag :

- a) op het niveau van het paritair comité niet meer dan twee jaar onder de leeftijd liggen die is vastgesteld ingevolge de op dat niveau gesloten collectieve arbeidsovereenkomst tot instelling, in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen;
- b) op ondernemingsniveau niet meer dan één jaar onder de leeftijd liggen die is vastgesteld ingevolge de op dat niveau gesloten of van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst tot instelling, in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen.

In dat geval en indien er in de onderneming een vakbondsafvaardiging bestaat, wordt de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten tussen de werkgever en alle in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigde werknemersorganisaties.

In de twee gevallen sub a) en b) van dit artikel, mag de leeftijdsvoorwaarde in ieder geval niet onder de 55 jaar liggen.

Bovendien mag de leeftijdsvoorwaarde niet lager liggen dan :

- 58 jaar op het niveau van het paritair comité indien er op dat niveau geen collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten tot instelling, in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen;
- 59 jaar op ondernemingsniveau indien er op dat niveau geen collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten of van toepassing is tot instelling, in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen.

In dat geval en indien er in de onderneming een vakbondsafvaardiging bestaat, wordt de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten tussen de werkgever en alle in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigde werknemersorganisaties.

Artikel 4

Voor de in artikel 1 vastgestelde regeling komen in aanmerking, de werknemers die met hun werkgever een akkoord bereiken om hun arbeidsprestaties te halveren ingevolge een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op het niveau van het paritair comité of van de onderneming, overeenkomstig wat in artikel 3 van deze overeenkomst is bepaald.

Het akkoord wordt schriftelijk vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 11 bis van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK IV - NADERE REGELS

A. Definities

Artikel 5

["Voor de toepassing van de artikelen 6 tot 10 van deze overeenkomst moet worden verstaan onder :

- 1) netto-referteloon, het voltijds bruto-maandloon, begrensd tot het plafond vermeld in artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 en verminderd met de persoonlijke sociale-zekerheidsbijdrage en de fiscale inhouding;
- 2) de helft van het netto-referteloon, de helft van het brutoloon begrensd tot de helft van het plafond vermeld in artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 en verminderd met de persoonlijke sociale-zekerheidsbijdrage en de fiscale inhouding." (1)

[...] (2)

Het brutoloon wordt berekend op de wijze die is bepaald in artikel 7 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, met uitzondering van § 6.

Naar aanleiding van het akkoord tussen de werkgever en de werknemer, zoals bepaald in artikel 4 van deze overeenkomst, zal worden beslist welke refertemaand in aanmerking moet worden genomen voor de berekening van het brutoloon.

Wanneer geen refertemaand is vastgesteld, zal het gaan om de kalendermaand die voorafgaat aan de maand waarin de vermindering van de arbeidsprestaties ingaat;

- 3) te waarborgen inkomen, het inkomen dat ter uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 wordt verkregen, vermeerderd met de helft van het verschil tussen het netto-referteloon en het inkomen verkregen ter uitvoering van diezelfde collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974.

Het te waarborgen inkomen wordt tot het hogere honderdtal afgerond;

- 4) werkloosheidsuitkering, de uitkering waarin de reglementering inzake werkloosheidsverzekering voor deze categorie van werknemers voorziet;
- 5) aanvullende vergoeding, de aanvullende vergoeding ten laste van de werkgever en berekend volgens de in artikel 7 van deze overeenkomst vastgestelde regels.

(1) Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 55 bis van 7 februari 1995 (artikel 1).
(2) Opgeheven bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 55 bis van 7 februari 1995 (artikel 2).

B. Voorwaarden om recht te hebben op de aanvullende vergoeding

Artikel 6

De in artikel 4 van deze overeenkomst genoemde werknemers hebben recht op de aanvullende vergoeding op voorwaarde :

- 1) dat zij op het ogenblik van de vermindering van hun arbeidsprestaties de leeftijd bereiken die is vereist door de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op het niveau van het paritair comité of van de onderneming, overeenkomstig wat in artikel 3, 2) van deze overeenkomst is bepaald;
- 2) dat zij de werkloosheidsuitkering genieten waarin de reglementering inzake werkloosheidsverzekering voor deze categorie van werknemers voorziet;
- 3) dat zij tijdens de 12 maanden - te rekenen van datum tot datum - die onmiddellijk voorafgaan aan de vermindering van hun arbeidsprestaties, bij dezelfde onderneming hebben gewerkt in een voltijdse arbeidsregeling, zoals bepaald in artikel 2 van deze overeenkomst;
- 4) dat het aantal arbeidsuren van de deeltijdse arbeidsregeling, na vermindering, per arbeidscyclus gemiddeld gelijk is aan de helft van het aantal arbeidsuren van een normale voltijdse arbeidsregeling in de onderneming.

C. Bedrag van de aanvullende vergoeding

Artikel 7

Het bedrag van de aanvullende vergoeding ten laste van de werkgever onder de in de artikelen 9 en 10 van deze overeenkomst gestelde voorwaarden, is gelijk aan het resultaat van de volgende bewerking :

(te waarborgen inkomen - 1/2 netto referteloon) - werkloosheidsuitkering.

Het bedrag van de aanvullende vergoeding wordt vastgesteld op het ogenblik dat het recht op die vergoeding voor de betrokken werknemer ingaat.

Zodra het bedrag is vastgesteld kan het alleen nog worden gewijzigd door een aanpassing aan de ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen en als gevolg van de jaarlijkse herziening door de Nationale Arbeidsraad, in het licht van de ontwikkeling van de regelingslonen, zoals bepaald in artikel 8 van deze overeenkomst.

D. Aanpassing van het bedrag van de aanvullende vergoeding

Artikel 8

Het bedrag van de aanvullende vergoeding is gekoppeld aan de ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen, volgens de regels bepaald in artikel 8 van de voornoemde collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974.

[De herwaarderingscoëfficiënt die door de Nationale Arbeidsraad wordt vastgesteld in uitvoering van artikel 8, 2de lid van de voornoemde collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 is ook van toepassing op het bedrag van de aanvullende vergoeding]¹.

(1) Aldus gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 55 ter van 10 maart 1998 (artikel 1).

E. Schuldenaar en nadere regels inzake de betaling van de aanvullende vergoeding

Artikel 9

§ 1. De betaling van de aanvullende vergoeding valt ten laste van de werkgever van de betrokken werknemer, behalve indien een bij koninklijk besluit algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst de betaalplicht van de werkgever aan een fonds voor bestaanszekerheid of een andere instantie heeft overgedragen.

§ 2. De betrokken werknemer ontvangt die vergoeding hetzij tot de datum waarop zijn rustpensioen ingaat, hetzij tot de datum waarop zijn arbeidsovereenkomst eindigt.

Artikel 10

De aanvullende vergoeding wordt maandelijks betaald.

Commentaar

De aanvullende vergoeding kan door een intern akkoord tussen de partijen worden betaald op het ogenblik van de normale betalingsperioden van het loon in de onderneming, op voorwaarde dat deze perioden niet meer dan een maand bedragen.

HOOFDSTUK V - OVERGANG NAAR HET VOLTIJDS BRUGPENSIOEN

Artikel 11

§ 1. De betrokken werknemer heeft recht op de aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen, onder de voorwaarden die zijn vastgesteld door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 of door de in dat kader op het niveau van de bedrijfstak gesloten of op het niveau van de onderneming gesloten of van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst, d.w.z. op de datum van het ontslag, indien hij op dat ogenblik de leeftijd van het voltijds brugpensioen heeft bereikt.

Indien hij op dat ogenblik de leeftijd van het voltijds brugpensioen niet heeft bereikt, kan de opzegging pas ingaan op de eerste dag van de maand volgend op die tijdens welke hij die leeftijd heeft bereikt.

§ 2. Ingeval de werknemer de bepalingen van § 1 van dit artikel kan genieten, wordt de aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers indien zij worden ontslagen, berekend alsof de werknemer zijn arbeidsprestaties niet heeft verminderd.

Daartoe wordt het brutoloon dat de werknemer voor zijn halftijdse prestaties ontvangt, vermenigvuldigd met twee.

HOOFDSTUK VI - SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

Deze overeenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd.

Zij kan op verzoek van de meest gerede ondertekenende partij geheel of gedeeltelijk worden herzien of opgezegd, met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden.

De organisatie die het initiatief tot herziening of opzegging neemt, moet de redenen ervan aangeven en amendementsvoorstellen indienen. De andere organisaties verbinden er zich toe deze binnen een maand na ontvangst ervan in de Nationale Arbeidsraad te bespreken.

Gedaan te Brussel, op dertien juli negentienhonderd drieënnegentig.

x x x

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, vraagt de Nationale Arbeidsraad dat deze overeenkomst bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.
